

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE KRALJEVINE MAROKO

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Maroko, sačinjen u Beogradu 15. septembra 2017. godine, u originalu na srpskom, arapskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Kraljevine Maroko u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE KRALJEVINE MAROKO**

Vlada Republike Srbije i Vlada Kraljevine Maroko (u daljem tekstu: strane ugovornice);

Budući da su članice Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu i Sporazuma o tranzitu u međunarodnom vazdušnom saobraćaju, otvorenih za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine;

U želji da omoguće razvoj međunarodnog vazdušnog saobraćaja;

Uviđajući da efikasan i konkurentan međunarodni vazdušni saobraćaj unapređuje ekonomski razvoj, trgovinu, turizam, investicije i korist potrošača;

U želji da omoguće najviši stepen vazduhoplovne bezbednosti i obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u međunarodnom vazdušnom saobraćaju i ponovo potvrđujući ozbiljnu zabrinutost zbog pretnji uperenih protiv obezbeđivanja u vazduhoplovstvu koje ugrožavaju bezbednost lica i imovine i imaju negativan uticaj na obavljanje vazdušnog saobraćaja i narušavaju poverenje javnosti u bezbednost civilnog vazduhoplovstva;

U želji da zaključe Sporazum radi uspostavljanja vazdušnog saobraćaja između teritorija svojih država i dalje;

Dogovorile su se o sledećem:

Član 1.

Definicije

Izrazi upotrebljeni u ovom sporazumu imaju sledeća značenja:

a) „Konvencija” označava Konvenciju o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, otvorenu za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine i obuhvata svaki Aneks usvojen prema članu 90. Konvencije i svaku izmenu Aneksa ili Konvencije prema članu 94. Konvencije, ukoliko su ti aneksi i izmene na snazi u državama strana ugovornica;

b) „organ nadležan za vazdušni saobraćaj” označava za Republiku Srbiju - Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije, a za Kraljevinu Maroko – Ministra nadležnog za civilno vazduhoplovstvo, ili u oba slučaja, svako drugo lice ili telo ovlašćeno da obavlja funkcije koje sada obavljaju navedeni organi nadležni za vazdušni saobraćaj;

v) „Sporazum” označava ovaj sporazum, Aneks uz Sporazum i svaki protokol kojim se menja Sporazum ili Aneks;

g) „određeni avio-prevozilac” označava avio-prevozioca koji je određen i ovlašćen prema odredbama člana 3. ovog sporazuma;

d) „tarifa” označava cene koje se plaćaju za prevoz putnika, prtljaga i robe i uslove prema kojima se te cene primenjuju, uključujući cene i uslove za agencijske i druge pomoćne usluge, ali izuzimajući naknadu i uslove za prevoz pošte;

đ) „teritorija” u slučaju Republike Srbije ima značenje određeno članom 2. Konvencije, a u slučaju Kraljevine Maroko označava kopnena područja, unutrašnje vode i teritorijalne vode pod suverenitetom Kraljevine Maroko;

e) „vazdušni saobraćaj”, „međunarodni vazdušni saobraćaj”, „avio-prevozilac” i „zaustavljanje u nekomercijalne svrhe” imaju značenja koja su određena članom 96. Konvencije;

ž) „kapacitet” u odnosu na vazduhoplov označava plaćeni teret tog vazduhoplova koji se prevozi na liniji ili delu linije, a u odnosu na ugovoreni saobraćaj označava kapacitet vazduhoplova koji se koristi u tom saobraćaju, pomnožen

frekvencijom obavljanja saobraćaja tog vazduhoplova u određenom periodu na liniji ili delu linije;

z) „utvrđene linije” označavaju linije koje su utvrđene ili treba da se utvrde u Aneksu uz Sporazum;

i) „ugovoreni saobraćaj” označava međunarodni redovni vazdušni saobraćaj koji može da se obavlja na utvrđenim linijama, u cilju prevoza putnika, prtljaga, robe i pošte, odvojeno ili u kombinaciji;

j) „naknade korisnika” označavaju naknade koje su uvedene avio-prevoziocima za korišćenje aerodroma, sredstava za vazdušnu plovību, ili sredstava i usluga za vazduhoplovnu bezbednost i obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

k) „oprema vazduhoplova”, „zalihe”, „rezervni delovi” imaju značenja određena u Aneksu 9 uz Konvenciju;

l) „Aneks” označava raspored linija i napomene u tekstu priloženom uz ovaj sporazum ili njihovu izmenu i dopunu u skladu sa odredbama člana 18. ovog sporazuma.

Član 2.

Davanje prava

1. Svaka strana ugovornica daje drugoj strani ugovornici prava utvrđena ovim sporazumom radi uspostavljanja i obavljanja ugovorenog saobraćaja određenih avio-prevozilaca na utvrđenim linijama.

2. Određeni avio-prevozilac države jedne ili druge strane ugovornice ima sledeća prava:

- a) da leti bez sletanja preko teritorije države druge strane ugovornice;
- b) da sleće na teritoriju države druge strane ugovornice u nekomercijalne svrhe;
- v) da pri obavljanju ugovorenog saobraćaja sleće na teritoriju države druge strane ugovornice u mestima utvrđenim u Aneksu Sporazuma radi ukrcavanja i/ili iskrcavanja putnika, robe i pošte.

3. Odredbe iz stava 2. ovog člana ne daju pravo određenom avio-prevoziocu države jedne strane ugovornice da ukrcava putnike, prtljag, robu i poštu koji se prevoze uz naknadu, između mesta na teritoriji države druge strane ugovornice.

4. Ukoliko određeni avio-prevozioci države jedne strane ugovornice nisu u mogućnosti da obavljaju, zbog vojnih sukoba, političkih nemira ili drugih neuobičajenih okolnosti, ugovoreni saobraćaj predviđenim rutama, druga strana ugovornica preuzima sve što je u njenoj moći da omogući obavljanje navedenog saobraćaja odgovarajućim privremenim rutama, u skladu sa dogovorom strana ugovornica.

5. Avio-prevozioci imaju pravo da koriste, pod jednakim uslovima, vazdušne puteve, aerodrome i ostala postrojenja države druge strane ugovornice.

6. Avio-prevozioci država strana ugovornica koji nisu određeni u skladu sa članom 3. ovog sporazuma takođe imaju prava iz stava 2. tač. a) i b) ovog člana. Ovi avio-prevozioci moraju da ispunjavaju ostale uslove propisane zakonima i propisima koji strana ugovornica koja razmatra zahtev uobičajeno primenjuje na obavljanje međunarodnog vazdušnog saobraćaja.

Član 3.

Određivanje avio-prevozilaca i izdavanje dozvola

1. Svaka strana ugovornica ima pravo da, pisanim putem, odredi jednog ili više avio-prevozilaca za obavljanje ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama i da povuče ili izmeni takvo određenje. Takva određenja se dostavljaju drugoj strani u pisanom obliku i sadrže podatak o vrsti vazdušnog saobraćaja za čije je obavljanje avio-prevozioc određeni.

2. Po prijemu obaveštenja o određenju iz stava 1. ovog člana, organ nadležan za vazdušni saobraćaj države druge strane ugovornice, u skladu sa odredbama ovog člana, izdaje određenom avio-prevoziocu odgovarajuću dozvolu za obavljanje saobraćaja sa najmanjim mogućim odlaganjem, pod uslovom da:

- a) vlasništvo znatnijeg obima i stvarnu kontrolu nad tim avio-prevoziocem ima država strane ugovornice i/ili njeni državljani;
- b) određeni avio-prevozioc poseduje uverenje o osposobljenosti za obavljanje javnog avio-prevoza ili drugi odgovarajući dokument koji je važeći u skladu sa zakonima i propisima države strane ugovornice koja je odredila avio-prevozioca;
- v) strana ugovornica koja određuje avio-prevozioca ima i održava efektivnu regulatornu kontrolu nad tim avio-prevoziocem;
- g) određeni avio-prevozioc ispunjava uslove predviđene zakonima i propisima koje strana ugovornica koja razmatra zahtev uobičajeno primenjuje u pogledu obavljanja međunarodnog vazdušnog saobraćaja;
- d) strana ugovornica koja je odredila avio-prevozioca održava i sprovodi standarde utvrđene u čl. 13. i 14. ovog sporazuma.

3. Avio-prevozioc, određen i ovlašćen prema odredbama ovog člana, može u svakom trenutku da otpočne obavljanje ugovorenog saobraćaja, ako su ispunjeni ostali uslovi predviđeni ovim sporazumom.

Član 4.

Povlačenje i obustavljanje dozvola za obavljanje saobraćaja

1. Svaka strana ugovornica ima pravo da povuče dozvolu za obavljanje saobraćaja ili da obustavi korišćenje prava određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice utvrđenih u članu 2. ovog sporazuma ili da propiše uslove potrebne za korišćenje tih prava ako:

- a) država strane ugovornice i/ili njeni državljani nemaju vlasništvo znatnijeg obima i stvarnu kontrolu nad tim avio-prevoziocem;
- b) određeni avio-prevozioc ne poseduje uverenje o osposobljenosti za obavljanje javnog avio-prevoza ili drugi odgovarajući dokument koji je važeći u skladu sa zakonima i propisima države strane ugovornice koja je odredila avio-prevozioca;
- v) strana ugovornica koja određuje avio-prevozioca nema i ne održava efektivnu regulatornu kontrolu nad tim avio-prevoziocem;
- g) određeni avio-prevozioc ne može da ispuni uslove predviđene zakonima i propisima koje strana ugovornica koja razmatra zahtev uobičajeno primenjuje na obavljanje međunarodnog vazdušnog saobraćaja;
- d) određeni avio-prevozioc ne održava i sprovodi standarde utvrđene u čl. 13. i 14. ovog sporazuma.

2. Ukoliko neposredno povlačenje dozvole za obavljanje saobraćaja, obustava prava ili uvođenje uslova navedenih u stavu 1. ovog člana nije neophodno radi sprečavanja daljeg kršenja zakona i propisa, to pravo se koristi tek posle konsultacija sa drugom stranom ugovornicom, u skladu sa odredbama člana 17. ovog sporazuma.

Član 5.

Naknade korisnika

1. Nijedna strana ugovornica ne uvodi, niti dozvoljava da se određenim avio-prevoziocima države druge strane ugovornice uvedu naknade korisnika veće od naknada koje se naplaćuju njenim avio-prevoziocima koji obavljaju sličan redovni međunarodni vazdušni saobraćaj.

2. Svaka strana ugovornica podstiče konsultacije o naknadama korisnika između tela organa nadležnih za naplatu naknada na teritoriji njene države i avio-prevozlaca koji koriste uređaje i usluge koje pruža to nadležno telo, i to preko organizacija koje predstavljaju te avio-prevoziocima. Nadležni organi za naplatu naknada u razumnom roku obaveštavaju korisnike o predlozima izmena naknada, kako bi im se omogućilo da izraze svoje stavove pre izmena naknada. Svaka strana ugovornica će dalje podsticati svoje nadležne organe za naplatu naknada i takve korisnike da razmenjuju odgovarajuće informacije u vezi naknada korisnika.

Član 6.

Izuzimanje od carinskih dažbina i taksa

1. Vazduhoplovi koje u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznik ili avio-prevoznici države jedne strane ugovornice, kao i njihova redovna oprema, rezervni delovi, zalihe goriva i maziva, zalihe vazduhoplova (uključujući hranu, piće i duvan) koji se nalaze na vazduhoplovima, oslobođeni su carinskih i drugih uvoznih dažbina, troškova pregleda i drugih sličnih taksa po dolasku na teritoriju države druge strane ugovornice, pod uslovom da ta oprema, rezervni delovi i zalihe ostanu na vazduhoplovu dok se ponovo ne izvezu ili stave u neki od carinski dozvoljenih postupaka, u skladu sa carinskim propisima.

2. Od istih carinskih i drugih uvoznih dažbina, troškova pregleda i drugih sličnih taksa, izuzev naknada za učinjene usluge, oslobađaju se:

- a) gorivo i maziva namenjeni za snabdevanje vazduhoplova kojeg u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznik države druge strane ugovornice, čak i kada ove zalihe treba da se iskoriste na delu linije iznad teritorije države strane ugovornice na kojoj su unete na vazduhoplov;
- b) rezervni delovi, uključujući motore, i redovna oprema uneti na teritoriju države jedne strane ugovornice radi održavanja ili popravke vazduhoplova kojeg u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznik države druge strane ugovornice;
- v) zalihe vazduhoplova unete na vazduhoplov na teritoriji države jedne strane ugovornice, namenjene za korišćenje na vazduhoplovu kojim se obavlja ugovoreni saobraćaj određenog avio-prevoznika države druge strane ugovornice; i
- g) reklamni materijal, uniforme i dokumenta avio-prevoznika koji nemaju tržišnu vrednost i koje određeni avio-prevoznik jedne strane ugovornice koristi na teritoriji druge strane ugovornice.

Predmeti navedeni u ovom stavu, mogu da se drže pod carinskim nadzorom ili kontrolom.

3. Redovna oprema vazduhoplova, materijal, zalihe i rezervni delovi vazduhoplova zadržani na vazduhoplovu koji koristi određeni avio-prevoznik države jedne ili druge strane ugovornice, mogu da se iskrcaju na teritoriju države druge strane ugovornice samo uz saglasnost nadležnih carinskih organa države te druge strane ugovornice. U tom slučaju, takva oprema i predmeti stavljaju se pod carinski nadzor, do trenutka dok ne napuste teritoriju te strane ugovornice ili se stavljaju u neki od carinski dozvoljenih postupaka, u skladu sa carinskim propisima.

4. Oslobođanja predviđena ovim članom takođe se primenjuju u situacijama kada određeni avio-prevoznik države jedne strane ugovornice zaključi sa drugim avio-prevoznikom sporazume o pozajmljivanju ili prenosu predmeta navedenih u stavu 1. ovog člana na teritoriju države druge strane ugovornice, pod uslovom da ta druga strana ugovornica daje slična oslobođanja i tim drugim avio-prevoznicima.

Član 7.

Principi koji regulišu obavljanje ugovorenog saobraćaja

1. Svaka strana ugovornica dozvoljava pravične i jednake mogućnosti određenim avio-prevoznicima države obe strane ugovornice za slobodno nadmetanje prilikom obavljanja ugovorenog saobraćaja.

2. Nema ograničenja u pogledu kapaciteta, broja frekvencija i tipa vazduhoplova koje koriste određeni avio-prevoznici države obe strane ugovornice u ugovorenom saobraćaju (putničkom, robnom, odvojeno ili u kombinaciji).

3. Svaka strana ugovornica dozvoljava svakom određenom avio-prevozniku da odredi frekvenciju i kapacitet u obavljanju ugovorenog saobraćaja. Nijedna strana ugovornica jednostrano ne ograničava obim saobraćaja, frekvencije, redovnost usluga ili tip vazduhoplova koji koriste određeni avio-prevoznici države druge strane ugovornice, osim ako se to ne zahteva iz carinskih, tehničkih i operativnih razloga ili razloga koji se odnose na očuvanje životne sredine, shodno jedinstvenim uslovima propisanim članom 15. Konvencije.

4. Nijedna strana ugovornica neće postavljati određenim avio-prevoznicima države druge strane ugovornice bilo kakve zahteve u pogledu kapaciteta frekvencija ili saobraćaja koji nisu u skladu sa svrhom ovog sporazuma.

Član 8.

Razmena podataka

Organ nadležan za vazdušni saobraćaj države jedne strane ugovornice dostavlja organu nadležnom za vazdušni saobraćaj države druge strane ugovornice, na zahtev, periodične i druge statističke podatke koji se odnose na ugovoreni saobraćaj koji je odgovarajući određeni avio-prevoznik obavljao u dogovorenom periodu. Ti podaci uključuju statističke i druge podatke koji su potrebni za određivanje obima saobraćaja koji su obavljali ti određeni avio-prevoznici.

Član 9.

Primena zakona i propisa

1. Zakoni i propisi države jedne strane ugovornice kojima se reguliše ulazak na njenu teritoriju, boravak i odlazak sa njene teritorije vazduhoplova koji obavljaju međunarodni vazdušni saobraćaj ili saobraćaj i navigacija tih vazduhoplova, primenjuju se i na vazduhoplove određenog avio-prevoznika države druge strane ugovornice, dok se nalaze na teritoriji države prve strane ugovornice.

2. Zakoni i propisi države jedne strane ugovornice koji se odnose na dolazak na njenu teritoriju, boravak i odlazak sa njene teritorije putnika, posade, robe i pošte, kao što su formalnosti u vezi sa putnim ispravama, carinom, valutom i zdravstvenim merama primenjuju se na putnike, posadu, robu i poštu vazduhoplova određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice dok su na teritoriji države prve strane ugovornice.

Član 10.

Direktni tranzit

1. Putnici, prtljag i roba u direktnom tranzitu preko teritorije države jedne strane ugovornice, koji ne napuštaju prostor na aerodromu namenjen u tu svrhu podležu samo uprošćenoj kontroli, osim u pogledu mera obezbeđivanja za sprečavanje radnji nezakonitog ometanja, kao i kontrole narkotika i psihotropnih supstanci.

2. Prtljag i roba u direktnom tranzitu preko teritorije države jedne strane ugovornice oslobođeni su od carinskih dažbina i taksa na teritoriji države te strane ugovornice.

Član 11.

Priznavanje potvrda i dozvola

1. Potvrde o plovidbenosti, potvrde o osposobljenosti i dozvole koje je izdala ili priznala za važeće jedna strana ugovornica, druga strana ugovornica u cilju obavljanja ugovorenog saobraćaja priznaje kao važeće, pod uslovom da su te potvrde ili dozvole izdate ili priznate u skladu sa standardima utvrđenim prema Konvenciji.

2. Svaka strana ugovornica ima pravo da, za letove iznad teritorije svoje države, odbije da prizna potvrde o osposobljenosti i dozvole koje je njenim državljanima izdala ili priznala druga strana ugovornica.

Član 12.

Komercijalne aktivnosti

1. U skladu sa zakonima i propisima države druge strane ugovornice, određeni avio-prevoznici ili avio-prevozioci imaju pravo da:

- a) u pogledu ulaska, boravka i zapošljavanja, dovedu i omoguće rad rukovodećem i drugom specijalizovanom osoblju, kao i da donesu kancelarijsku i drugu povezanu opremu i promotivni materijal potreban za obavljanje ugovorenog saobraćaja;
- b) zaposle tehničko, administrativno i komercijalno osoblje koji su državljani njegove države, u skladu sa važećim zakonima i propisima u državi u kojoj se to osoblje zapošljava;
- v) koriste usluge osoblja bilo koje druge organizacije, preduzeća ili avio-prevozioca koji obavlja saobraćaj za teritoriju države druge strane ugovornice;
- g) otvore predstavništvo na teritoriji države druge strane ugovornice u cilju pružanja, promocije i prodaje usluga vazdušnog saobraćaja;
- d) prodaju i promovišu usluge prevoza, kao i da prodaju druge pomoćne proizvode u međunarodnom vazdušnom saobraćaju, po nahođenju neposredno ili preko ovlašćenih agenata ili drugih posrednika, u lokalnoj valuti ili u slobodno konvertibilnoj valuti drugih država;

- đ) konvertuju i prenesu na teritoriju države na kojoj je osnovan, na zahtev i po izmirenju poreskih obaveza avio-prevozioca prema zakonima i propisima države te druge strane ugovornice, višak lokalnih prihoda u odnosu na rashode. Konverzija i prenos se vrše odmah, bez ikakvih ograničenja u pogledu oporezivanja tih transakcija, po deviznom kursu koji se primenjuje na aktuelne transakcije i prenos na dan podnošenja početnog zahteva za prenos sredstava od strane avio-prevozioca. Ta konverzija i prenos se vrši u skladu sa deviznim propisima države te druge strane ugovornice; i
- e) plate lokalne troškove, uključujući i kupovinu goriva, na teritoriji države druge strane ugovornice u lokalnoj valuti. Po svom nahođenju, avio-prevozioci država strana ugovornica mogu da plate te troškove na teritoriji države druge strane ugovornice u slobodno konvertibilnim valutama u skladu sa lokalnim monetarnim propisima.

Član 13.

Vazduhoplovna bezbednost

1. Svaka strana ugovornica može, u svako doba, da zahteva konsultacije o standardima bezbednosti u svakoj oblasti koja se odnosi na posade, vazduhoplove ili njihovo korišćenje od strane određenih avio-prevozilaca, koje je usvojila druga strana ugovornica. Konsultacije se održavaju u roku od trideset (30) dana od dana prijema pismenog zahteva.

2. Ako, nakon konsultacija navedenih u stavu 1. ovog člana, jedna strana ugovornica zaključi da druga strana ugovornica ne održava i ne sprovodi efikasno standarde bezbednosti u bilo kojoj od oblasti navedenih u stavu 1. ovog člana, a koji odgovaraju minimalnim standardima utvrđenim u to vreme prema Konvenciji, druga strana ugovornica će biti obaveštena zaključcima i merama koje smatra potrebnim za usklađivanje sa standardima. Ukoliko druga strana ugovornica ne preduzme odgovarajuće mere u roku od petnaest (15) dana, ili u dužem roku koji dogovore strane ugovornice razmenom pismenih obaveštenja diplomatskim putem, stvara se osnov za prvu stranu ugovornicu da primeni član 4. ovog sporazuma.

3. I pored obaveza navedenih u članu 33. Konvencije, svaki vazduhoplov koji koriste određeni avio-prevozioci države jedne strane ugovornice, u saobraćaju za teritoriju ili sa teritorije države druge strane ugovornice može, dok je na teritoriji države druge strane ugovornice, da bude podvrgnut pregledu od strane ovlašćenih predstavnika te druge strane ugovornice, na vazduhoplovu i na platformi, radi provere važnosti dokumenata vazduhoplova, kao i dokumenata posade i vidljivog stanja vazduhoplova i njegove opreme (u daljem tekstu: „pregled na platformi”), pod uslovom da to ne dovodi do neopravdanog kašnjenja vazduhoplova.

4. Ako takav pregled na platformi ili niz pregleda na platformi daju povod za:

a) ozbiljnu zabrinutost da neki vazduhoplov ili korišćenje nekog vazduhoplova nije u skladu sa minimalnim standardima utvrđenim u to vreme prema Konvenciji; ili

b) ozbiljnu zabrinutost da postoji nedostatak efikasnog održavanja i sprovođenja standarda bezbednosti utvrđenih u to vreme prema Konvenciji;

strana ugovornica koja vrši pregled ima pravo, u smislu člana 33. Konvencije, da izvede zaključak da zahtevi prema kojima su potvrde ili dozvole tog vazduhoplova ili posade tog vazduhoplova izdate ili priznate, nisu jednaki minimalnim standardima utvrđenim prema Konvenciji.

5. U slučaju da pristup u cilju obavljanja pregleda na platformi nekog vazduhoplova koji koristi određeni avio-prevozioc države jedne strane ugovornice, u skladu sa stavom 3. ovog člana, bude uskraćen od strane predstavnika tog avio-prevozioca, druga strana ugovornica može da zaključi da postoji sumnja za ozbiljnu zabrinutost koja je navedena u stavu 4. ovog člana, i da donese zaključke navedene u tom stavu.

6. Svaka strana ugovornica zadržava pravo da obustavi ili izmeni dozvolu za obavljanje saobraćaja određenom avio-prevoziocu države druge strane ugovornice u slučaju da prva strana ugovornica zaključi, bilo na osnovu pregleda na platformi, niza pregleda na platformi, uskraćivanja pristupa radi pregleda na platformi, konsultacija ili na drugi način, da je neposredan postupak neophodan za bezbedno obavljanje saobraćaja.

7. Svaki postupak jedne strane ugovornice, u skladu sa st. 2. i 6. ovog člana, obustavlja se kada prestane da postoji osnov za preduzimanje tog postupka.

Član 14.

Obezbeđivanje u vazduhoplovstvu

1. U skladu sa svojim pravima i obavezama prema međunarodnom pravu, strane ugovornice ponovo potvrđuju da obaveza jedne strane prema drugoj da obezbeđuje civilno vazduhoplovstvo od nezakonitih radnji, predstavlja sastavni deo ovog sporazuma. Bez ograničavanja njihovih prava i obaveza prema međunarodnom pravu, strane ugovornice posebno postupaju u skladu sa odredbama Konvencije o krivičnim delima i nekim drugim aktima izvršenim u vazduhoplovima, potpisane u Tokiju, 14. septembra 1963. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonite otmice vazduhoplova, potpisane u Hagu, 16. decembra 1970. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv bezbednosti civilnog vazduhoplovstva, potpisane u Montrealu, 23. septembra 1971. godine i Protokola o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na aerodromima koji služe međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, kojim se dopunjuje Konvencija o suzbijanja nezakonitih akata uperenih protiv bezbednosti civilnog vazduhoplovstva, potpisanog u Montrealu, 24. februara 1988. godine i Konvencije o obeležavanju plastičnih eksploziva radi njihovog otkrivanja, otvorene za potpisivanje u Montrealu 1. marta 1991. godine, kao i svih drugih konvencija o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu koje su obavezujuće za obe strane ugovornice.

2. Strane ugovornice, na zahtev, pružaju jedna drugoj svu potrebnu pomoć radi sprečavanja nezakonitih otmica civilnih vazduhoplova i drugih radnji nezakonitog ometanja uperenih protiv bezbednosti tih vazduhoplova, njihovih putnika i posade, aerodroma i uređaja za vazdušnu plovību i bilo koje druge opasnosti uperene protiv obezbeđivanja u civilnom vazduhoplovstvu.

3. Strane ugovornice postupaju u skladu sa odredbama o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu i tehničkim zahtevima koje je definisala Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva, utvrđenim u Aneksima uz Konvenciju, u meri u kojoj se te odredbe i tehnički zahtevi primenjuju na strane ugovornice i zahtevaće da korisnici vazduhoplova u njihovom registru, ili korisnici vazduhoplova čije je sedište ili stalno boravište na njihovoj teritoriji, i korisnici međunarodnih aerodroma na teritoriji njihove države, postupaju u skladu sa odredbama o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu.

4. Svaka strana ugovornica može da zahteva od korisnika vazduhoplova da poštuje odredbe o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu i zahteve navedene u stavu 3. ovog člana, za ulazak na teritoriju, odlazak sa teritorije ili za vreme boravka na teritoriji države te druge strane ugovornice.

5. Svaka strana ugovornica obezbeđuje da se na njenoj teritoriji efikasno primenjuju mere za zaštitu vazduhoplova i pregled putnika, posada, ručnog prtljaga, prtljaga, robe i zaliha vazduhoplova pre i za vreme ukrcavanja ili utovara. Svaka strana ugovornica pozitivno razmatra svaki zahtev druge strane ugovornice za primenu opravdanih specijalnih mera obezbeđivanja zbog određene pretnje.

6. U slučaju nezakonite otmice civilnog vazduhoplova ili nekih drugih radnji nezakonitog ometanja uperenih protiv bezbednosti tih vazduhoplova, njihovih putnika i posade, aerodroma ili uređaja za vazdušnu plovidbu, strane ugovornice pomažu jedna drugoj na taj način što olakšavaju komunikacije i primenjuju druge odgovarajuće mere namenjene za brzo i bezbedno okončanje takvog incidenta ili pretnje incidentom.

Član 15.

Tarife

1. Strane ugovornice dozvoljavaju svakom određenom avio-prevoziocu da odredi tarife u skladu sa komercijalnim zahtevima tržišta. Svaka strana ugovornica može da zahteva da organ nadležan za vazdušni saobraćaj njene države bude unapred obavešten o tarifama koje se naplaćuju u ugovorenom saobraćaju, ili da mu se iste podnesu na uvid.

2. Bez ograničenja u pogledu primene zakona o konkurenciji i zaštiti potrošača u državama strana ugovornica, intervencije strana ugovornica se ograničavaju na:

- a) sprečavanje neopravdano diskriminatorskih tarifa ili praksi;
- b) zaštitu potrošača od tarifa koje su neopravdano visoke ili neopravdano restriktivne zbog zloupotrebe dominantnog položaja ili ugovorene prakse između avio-prevoznika; i
- v) zaštitu avio-prevoznika od tarifa koje su veštački niske zbog direktnih ili indirektnih državnih subvencija ili podrške.

3. Nijedna strana ugovornica ne preduzima jednostrane mere radi sprečavanja uvođenja ili produženja tarifa koju su, za obavljanje međunarodnog saobraćaja prema ovom sporazumu, predložili za naplatu, ili naplaćuju određeni avio-prevoznici države jedne ili druge strane ugovornice. Ako jedna ili druga strana ugovornica smatra da bilo koja takva tarifa nije u skladu sa stavovima iznetim u ovom članu, ona zahteva konsultacije i obaveštava drugu stranu ugovornicu o razlozima svog nezadovoljstva četrnaest (14) dana nakon što joj se tarifa dostavi na uvid. Ove konsultacije se održavaju najkasnije trideset (30) dana po prijemu zahteva i strane ugovornice sarađuju kako bi pribavile informacije neophodne za pravično rešenje spora. Ako strane ugovornice postignu dogovor povodom tarife za koju je dostavljeno obaveštenje o neslaganju, svaka strana ugovornica se trudi da sprovede taj dogovor. Bez takvog zajedničkog dogovora, tarifa stupa na snagu ili ostaje na snazi.

Član 16.

Zakup vazduhoplova

1. Svaka strana ugovornica može da spreči korišćenje zakupljenog vazduhoplova u vazdušnom saobraćaju prema ovom sporazumu, ukoliko isti ne ispunjava uslove iz čl. 13. i 14. Sporazuma.

2. U skladu sa stavom 1. ovog člana, određeni avio-prevoznici država strana ugovornica mogu da obavljaju saobraćaj u skladu sa ovim sporazumom koristeći zakupljeni vazduhoplov koji ispunjava uslove utvrđene u čl. 13. i 14. Sporazuma.

Član 17.

Konsultacije

1. Svaka strana ugovornica ili organ nadležan za vazdušni saobraćaj njene države mogu u svakom trenutku da zahtevaju konsultacije sa drugom stranom ugovornicom ili organom nadležnim za vazdušni saobraćaj njene države.

2. Konsultacije koje zahteva jedna od strana ugovornica ili organ nadležan za vazdušni saobraćaj njene države, započinju u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog zahteva, osim ako se drukčije ne dogovori.

Član 18.

Izmene i dopune

1. Kada jedna ili druga strana ugovornica smatra da je potrebno da se izmeni i dopuni bilo koja odredba ovog sporazuma, može da zahteva održavanje konsultacija između organa nadležnih za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica, u skladu sa članom 17. ovog sporazuma.

2. Izmene i dopune ovog sporazuma stupaju na snagu datumom prijema poslednje diplomatske note kojom se strane ugovornice obaveštavaju da su ispunjeni svi uslovi za stupanje na snagu takvih izmena i dopuna.

3. Izmene i dopune koje se odnose na Aneks uz Sporazum mogu da se dogovore neposredno između organa nadležnih za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica i stupaju na snagu kada se potvrde razmenom diplomatskih nota.

Član 19.

Usaglašenost sa multilateralnim sporazumima

Kada stupi na snagu neki multilateralni sporazum koji se odnosi na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovim sporazumom a koji su prihvatile obe strane ugovornice, odredbe ovog sporazuma i Aneksa se menjaju kako bi se uskladile sa odredbama tog multilateralnog sporazuma.

Član 20.

Prestanak važenja

Svaka strana ugovornica može, u svakom trenutku, da dostavi drugoj strani ugovornici pismeno obaveštenje o svojoj nameri da otkáže ovaj sporazum. Takvo obaveštenje se istovremeno dostavlja i Međunarodnoj organizaciji civilnog vazduhoplovstva. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da važi dvanaest (12) meseci od dana kada druga strana ugovornica primi obaveštenje, osim ukoliko se obaveštenje o prestanku važnosti ne povuče sporazumno pre isteka navedenog roka. Ukoliko druga strana ugovornica ne potvrdi prijem, smatraće se da je obaveštenje primljeno četrnaest (14) dana od dana prijema obaveštenja od strane Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva.

Član 21.

Rešavanje sporova

1. Kada između strana ugovornica dođe do spora u pogledu tumačenja ili primene ovog sporazuma, strane ugovornice ga rešavaju pregovorima između organa nadležnih za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica.

2. Ako organi nadležni za vazdušni saobraćaj ne postignu dogovor, spor se rešava diplomatskim putem.

3. Ako strane ugovornice ne reše spor u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, isti se, na zahtev jedne ili druge strane ugovornice, podnosi Arbitražnom sudu koji se

sastoji od tri arbitra, od kojih dvojicu određuju strane ugovornice, a trećeg određuju dva tako određena arbitra.

4. U slučaju da se spor podnese na arbitražu, svaka strana ugovornica određuje jednog arbitra u roku od šezdeset (60) dana od dana kada jedna ili druga strana ugovornica primi od druge obaveštenje diplomatskim putem kojim se zahteva arbitraža spora, a treći arbitar se određuje u roku od narednih šezdeset (60) dana. Ako jedna ili druga strana ugovornica ne odredi arbitra u navedenom roku ili ako treći arbitar ne bude određen u navedenom roku, jedna ili druga strana ugovornica može da zahteva od predsednika Saveta Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva da odredi arbitra ili arbitre, ukoliko je to potrebno.

5. Ako je predsednik Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva državljanin jedne ili druge države strane ugovornice, potrebna određenja treba da izvrši potpredsednik Saveta Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva. Ako je potpredsednik Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva državljanin države jedne ili druge strane ugovornice, određenje treba da izvrši najstariji član Saveta Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva koji nije državljanin država strana ugovornica.

6. Treći arbitar vrši dužnost predsednika Arbitražnog suda.

7. Arbitražni sud sam utvrđuje svoj postupak.

8. Odluka Arbitražnog suda je obavezujuća za obe strane ugovornice.

9. Svaka strana ugovornica snosi troškove svoga člana, kao i svog predstavljanja u arbitražnom postupku. Troškove predsedavajućeg i sve druge zajedničke troškove snose ravnomerno strane ugovornice.

Član 22.

Registracija Sporazuma

Ovaj sporazum i sve izmene i dopune ovog sporazuma ili Aneksa registruje kod Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva ona strana ugovornica na teritoriji čije države se obavlja potpisivanje Sporazuma.

Član 23.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu datumom prijema poslednje diplomatske note kojom jedna strana ugovornica obaveštava drugu stranu ugovornicu da su ispunjeni svi uslovi za njegovo stupanje na snagu.

Stupanjem na snagu ovog sporazuma prestaje da važi Sporazum između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Maroko o vazдушnom saobraćaju, potpisan u Rabatu, 3. februara 1964. godine.

U potvrdu toga, dole potpisani, propisno ovlašćeni od svojih Vlada, potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u Beogradu dana 15.9.2017. godine, u po dva originalna primerka na srpskom, arapskom i engleskom jeziku s tim što svi tekstovi imaju podjednaku važnost.

U slučaju neslaganja u tumačenju odredaba ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU
KRALJEVINE MAROKO

Prof. dr Zorana Mihajlović, s.r.
potpredsednica Vlade i ministarka
građevinarstva, saobraćaja i
infrastrukture

Mohamed Sajid, s.r.
ministar turizma, vazdušnog saobraćaja,
rukotvorina i socijalne ekonomije

ANEKS

1. Određeni avio-prevoznik Republike Srbije ima pravo da obavlja redovni međunarodni vazdušni saobraćaj u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu:

Mesta u Republici Srbiji	Mesta međusletanja	Mesta u Kraljevini Maroko	Mesta dalje
bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta

2. Određeni avio-prevoznik Kraljevine Maroko ima pravo da obavlja redovni međunarodni vazdušni saobraćaj u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu:

Mesta u Kraljevini Maroko	Mesta međusletanja	Mesta u Republici Srbiji	Mesta dalje
bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta

Napomene:

1. Određeni avio-prevoznici strana ugovornica mogu, na svakom letu, da izostave sletanje u bilo kom mestu međusletanja i mestu dalje utvrđenom u ovom odeljku, pod uslovom da saobraćaj otpočinje u mestu u državi strane ugovornice koja određuje avio-prevoznika.

2. Određeni avio-prevoznici država strana ugovornica mogu da opslužuju sva mesta međusletanja i mesta dalje bez korišćenja prava pete slobode.

3. Određeni avio-prevoznici država strana ugovornica mogu da opslužuju sva mesta međusletanja i mesta dalje sa korišćenjem punih prava pete slobode, bez ikakvih ograničenja u bilo kom tipu saobraćaja (putničkom, robnom, odvojeno ili u kombinaciji), po dobijanju saglasnosti od organa nadležnih za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica.

4. Određeni avio-prevoznici država strana ugovornica imaju pravo da, prilikom obavljanja ili održavanja ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama, sklapaju marketinške dogovore o saradnji, kao što je dogovor o „podeli koda”, sa:

- a) avio-prevoznikom ili avio-prevoznicima država strana ugovornica; i
- b) avio-prevoznikom ili avio-prevoznicima treće države, pod uslovom da ta država odobrava ili dozvoljava odgovarajuće aranžmane između avio-prevoznika države druge strane ugovornice i ostalih avio-prevoznika u saobraćaju za, od i preko teritorije te države.

Organi nadležni za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica odobravaju ove dogovore, pod uslovom da svi avio-prevoznici:

- a) poseduju potrebne dozvole i saobraćajna prava;
- b) ispunjavaju uslove koji se obično zahtevaju takvim dogovorima; i
- v) u vezi sa prodajom prevoznih dokumenata, jasno naznače kupcu na mestu prodaje, koji od avio-prevoznika obavlja saobraćaj na određenom delu linije i sa kojim avio-prevoznikom ili avio-prevoznicima kupac stupa u ugovorni odnos.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije-Međunarodni ugovori”.